

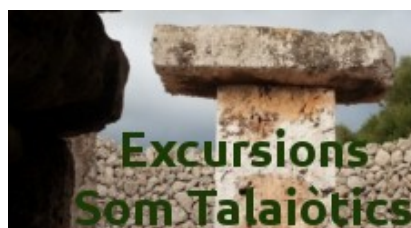
Resum d'activitats, 2019

Desembre, 2019

ÍNDEX

- Política ambiental
- Socis i Voluntariat
- Botiga, sala Molí i atenció ciutadana
- Educació Ambiental
- Centre de Recuperació de Fauna Silvestre
- Es Viver de plantes autòctones i jardineria sostenible
- Custòdia agrària
- Medi marí
- Altres iniciatives
  - Excursions Som Talaiòtics
  - Grup de botànica
  - Fòrum ETS Menorca

POLÍTICA AMBIENTAL

Campanya Carreteres: reunió del grup de carreteres i seguiment de l'evolució. Visita de camp de les obres de passos de fauna entre Ferreries i Ciutadella. Reunió amb la nova consellera de Carretera del Cim. Escrit per demanar com està el projecte de rampes als passos canadencs aprovat en el marc del pressupost participatiu. Presentam un projecte a la convocatòria de beques per fer un seguiment de la mortalitat de fauna silvestre en les carreteres de l'illa.

Ordenació del territori: Participació reunió i propostes a la revisió sobre el PTI. Assistència a les reunions de la Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme. Nota de premsa, al·legacions i diferents gestions sobre l'EDAR de Torre-solí. Presentam recurs potestatiu de reposició casa il·legal davant el Consorci de Disciplina Urbanística. Escrits i reunions Autoritat Portuària i Aj de Maó sobre infraestructures anunciades a la Mola i cala Teulera. Sol·licitud revisió d'ofici llicència Son Vell SRM a l'Aj de Ciutadella i a Fogaiba. Escrit al Consorci de Disciplina sobre uns moviments de terres al camí de Llucalari. Al·legacions diferents iniciatives d'agroturisme i hotels rurals, per ajustar-los a normativa i demanar compromisos ambientals. Reunions amb propietaris de Biniancolla. Reunió amb el nou conseller de Medi Ambient del GB i amb el nou conseller de Territori del Cim. Diferents escrits al Consorci de Disciplina. Escrit a presidència del Cim amb propostes de col·legis professionals per a incorporar a la Comissió Tècnica d'Urbanisme. Escrits a Recursos Hídrics sobre regadius a ple sol. Al·legacions a l'aprovació inicial del PGOU de Ciutadella. Consulta exp. nou hotel Biniancollet. Consulta exp. obres moll de cala Corb. Reunió amb l'Aj. des Castell. Reunions amb Autoritat Portuària sobre el port de Maó. Escrits Ajt Alaior per hotels Son Bou. Reunió amb el veïns d'Addaia sobre l'ampliació del port. Reunions per hortals Talatí. Notes de premsa expedient Santa Creu per eliminació de paret seca.

Energia: Notes de premsa sobre la canalització del gas natural a l'illa i peticions i consultes dels expedients a diferents ajuntaments. Recurs per canalització de gas a Migjorn i Es Castell. Assistim a la presentació del Pla d'Energia 2030 al Consell Insular. Signatura del manifest elaborat pel Síndic de Greuges sobre la central tèrmica. Assistim al Parlament a l'aprovació de la Llei de Canvi Climàtic. Sol·licitam a la Comissió Balear de Medi Ambient poder disposar dels informes de funcionament de la central tèrmica de Maó. Participam de l'acte organitzat pels joves de l'illa davant el Consell Insular (joves pel clima). Signam una carta de suport projecte Menorca 2030, Consorci Residus i Energia. Consulta expedient de canalització del gas natural as Castell i presentació de recurs de revisió. Conferència sobre Canvi climàtic: causes, conseqüències i reptes de futur a càrrec de Damià Gomis a l'Ateneu de Maó amb més de 50 persones. Reunió amb la portaveu del grup NoToxicMo pel tema de la central. 10 reunions de la Plataforma pel Clima de Menorca per coordinar i definir accions. Cantada de la Bella Ciao a la plaça de la Catedral, a Ciutadella (15/09). Elaboració d'un vídeo amb imatges de la cantada i difusió de la manifestació prevista pel 27/09, a favor del clima celebrada a Maó amb la participació de 2.500 persones. Reunió amb tècnics sobre un projecte d'eficiència energètica i aigua. Atenció als mitjans de comunicació. Assistim al taller WinWind celebrat a Ca n'Oliver, a Maó. Reunió amb representants d'Endesa. Diàlegs (18/12) sobre la COP25 vista des de Menorca. Escrit propostes parc solar Puercoespín, a Alaior. Escrit a Ports de les Illes demanant que la monitorització de la qualitat de l'aire sigui accessible a la ciutadania.

Caça: reunions amb el Consell Insular per avaluar la temporada i proposar temes per la pròxima. Assistència al Consell de Caça i propostes de millora.

Altres iniciatives: Elaboració document de propostes de cara a les eleccions locals i reunions amb algunes formacions polítiques. Participam a les Jornades de l'IME sobre carreteres, Posidònia i Pesca. Assistim a l'Assemblea del grup d'acció local Leader Illa de Menorca. Assistim a l'acte obertura del curs de l'IME. Reunió amb la Directora de l'Agència de la Reserva de Biosfera, conjuntament

amb l'Ateneu, per comentar l'elaboració d'un document de propostes de cara a les persones que ens visiten. Assistim als Diàlegs a l'Era, espai de reflexió sobre el model de desenvolupament econòmic, comercial i turístic de Menorca. Reunió amb el Grup d'Acció Local de Pesca. Reunió amb tècnics i responsables polítics del Cim sobre la problemàtica de la nova gestió de les deixalleries. Reunions amb l'Ateneu de Maó per programar un nou cicle de xerrades de cara a la tardor. Assistim a la taula rodona sobre territori i mobilitat al col·legi d'Arquitectes. Reunió amb responsables de la Trail Menorca i ús del Camí de Cavalls. Assistim a l'acte d'inauguració del curs d'agricultura orgànica as Mercadal. Signatura conjunta amb d'altres entitats de la declaració de Davos. Participam de les jornades de Turisme i Mobilitat organitzades per l'IME. Assistim a la festa de Líthica, amb motiu del premi que els han atorgat. Cicle de 4

taules rodones amb el títol «Aprenguem a no contaminar el planeta», celebrades a l'Ateneu de Maó. Participam de la jornada sobre incendis celebrada as Mercadal. Reunions amb els nous equips de govern dels ajuntaments des Castell, Sant Lluís, de Maó i d'Alaior. Assistim a les jornades sobre el Futur de Menorca organitzades per l'IME. Assistim a la reunió de la Junta Insular d'Aigües de Menorca. Reunió amb el nou senador per tractar temes insular que es decideixen a nivell estatal. Presentam suggeriments al Reglament d'ús de la marca i el logo Reserva de Biosfera. Escrit a AENA sobre la recollida residus dins la terminal i l'ús de gots de plàstic d'un sol ús. Escrit al departament de Promoció Turística del CIM demanant el no ús de plàstics a Fira Arrel 2019.

SOCIS

1.386 socis (a 16/12): Altes: 67 (41 formulari web, 13 en persona, 11 presentats per un altre soci, 1 per telèfon, 1 per correu electrònic). Baixes: 47 (17 voluntat pròpia, 13 fora illa, 9 defunció, 6 motius econòmics, 1 major d'edat, 1 fitxa repetida). Remeses mensuals de rebuts. Atenció personalitzada. Enquesta anual per internet.

1 Sessió formativa a càrrec de 2 voluntaris en tema de xarxes socials i comunicació (21/01).

Comunicació web: 79.663 visites (-0,75% respecte mateix període 2018) Manteniment web en anglès i relacions amb traductores (Chita). Llista de correu web anglès, 113 destinataris.

Xarxes socials (dades a 16/12): Llista de correu: 2.154 destinataris (7.040 comptant campanya territori). Facebook 6.180 m'agrada. Twitter 4.379 seguidors. Instagram 1.588 seguidors.

Comptabilitat: Visita auditors, recompte de stocks, tancament de la comptabilitat del 2018 i final auditoria. Declaracions trimestrals i anuals a Hisenda i fulls retencions IRPF. Recepció i consolidació dels comptes interinsulars 2018. Emailing emissió certificats de donatiu per desgravar a la Renda. Suport a altres illes. Assemblea Interinsular i comptes. Inici auditoria comptes 2019. Declaracions fotovoltaica a Hisenda. Tancament comptable provisional per a la preparació de pressupost 2020.

Informàtica: Posada en marxa de la nova web dedicada a l'apadrinament d'animals del CR. Suport a totes les àrees de feina: preparació ordinadors, formació nous usuaris, reconfiguració correu electrònic i redireccionaments, substitució ordinador central per un de nou, reconfiguració del sistema informàtic del Molí, preparació nou ordinador portàtil per al CR, millora del sistema d'emails EA per notificació i avaluació d'activitats per part de les escoles... Sistema web de recollida de signatures contra la contaminació del port de Maó i enviament a Síndic de Greuges. Creació d'un formulari per fer-se soci a la web en anglès. Elaboració vídeo Àgora Custòdia. Reprogramació TPV virtual per poder seguir funcionant després de canvis bancaris. Unificació de sistemes de cobrament per web. Nou sistema de còpies de seguretat de les dades del GOB, replicat en diversos ordinadors.

63 Reunions internes: 2 Assemblees anuals, 5 Junta Directiva, 10 Comissió Permanent i 46 Comissió Executiva.

VI Congrés del GOB: definir ponències, posada en marxa dels diferents equips redactors, debat i aprovació de 4 ponències amb la participació de més de 40 persones, durant tot el dissabte 18 d'octubre a l'Akelarre Up de Maó.

VOLUNTARIAT

502 voluntaris/voluntàries amb acord de voluntariat. Entrevistes a nous possibles voluntaris. Seguiment voluntariat en general: s'han gestionat aspectes de voluntariat amb altres àrees (seguiment voluntaris al Viver, Custòdia Agrària, Botiga, Claustre, Centre de Recuperació de Fauna i en el GOB en general). Revisió i renovació de documents de voluntariat (acords de voluntariat).

Torrada as Viver amb la participació de 20 persones voluntàries (13/02)

Participació 2 taules rodones sobre voluntariat al Col·legi Salesians de Ciutadella amb l'assistència de 55 alumnes de 3' d'ESO. Planificació de les jornades del Banc d'Oportunitats.

Programa Playas y Voluntariado, de Fundación Biodiversidad: 12/05 jornada d'eliminació de plantes invasores a la costa sud de Ciutadella amb la participació de 16 voluntaris.

Voluntariat europeu (EVS 2018/2019): Gestió partida voluntaris actuals. Assistència a un curs de formació per a entitats d'acollida a Astúries (del 3 al 7 d'abril) organitzat per l'institut nacional de joventut, acompanyament i supervisió dels voluntaris en actiu, gestió cessió cotxe del GOB amb un ús responsable. Formularis finals de tancament dels projectes EVS, difusió del projecte. Gestió tancament i liquidació pressupost EVS.

Voluntariat Europeu (CES 2019/2020): gestions diverses de cara al canvi de voluntaris a l'octubre, nous convenis... Contacte amb les dues noves voluntàries (provinents de França i Itàlia) i amb l'agència nacional. Procés arribada voluntaris programa CES: acolliment, tramitació permisos, acords entre entitats, assegurances, passatges d'avió, gestió permís residència, empadronament, nombre d'identificació fiscal, matriculació escola d'adults, presentació de l'entitat, els treballadors i els voluntaris més propers a les seves tasques, introducció al seu projecte, assignació de tasques... i gestió formació d'arribada amb l'Agència nacional. Seguiment dia a dia a l'entitat amb els treballadors i els voluntaris més propers a les seves tasques. Valoració propostes dels voluntaris

Premi Tamarell 2019, de la Direcció General de Participació i Voluntariat del Govern Balear a les bones pràctiques orientades a posar en valor les experiències que ja s'han fet i que aporten coneixement a la pràctica del treball.

MOLÍ, ATENCIÓ CIUTADANA I BOTIGUES

Molí del Rei: obert al públic durant l'horari d'oficines, matins de dilluns a divendres de 9 a 14:30 i capvespres de dilluns a dijous de 17:30 a 20 h. S'ha pogut visitar la torre i la botiga i, també, és un punt de recollida d'animals silvestres ferits. Més de 1600 persones l'han visitat, a més de les persones assistents als diferents actes organitzats.

5 grups de 1' d'ESO de l'IES Joan Ramis i Ramis han visitat el Molí del Rei i conegut la nostra associació.

Cessió sala i/o espai: al Fòrum Ets Menorca, a Som Energia, a Veterinaris sense Fronteres, als Amics de la Mar del Port de Maó per a una projecció de fotos del port de Maó i a Colonya, Caixa Pollença.

Presentació del llibre "La transformació del sistema energètic. Recursos, raons i eines" a càrrec d'Eduard Furró, a la sala del Molí del Rei amb l'assistència de més de 40 persones.

Claustre del Carme: atenció al públic de la botiga de dilluns a dissabte de 10 a 13:30 h, en total més de 1.350 hores oberta gràcies a les 12 persones voluntàries que s'han ocupat d'obrir la botiga. Feines de millora i manteniment de la parada. Incorporació d'una persona a jornada completa al projecte de Molí i Botigues gràcies a l'ajut del SOIB/Dona. Reunió amb l'equip de voluntaris per coordinar noves ofertes, avaluar el funcionament i fer balanç del darrer any. Recerca de nous materials relacionats amb els projectes que es treballen a l'entitat.

Acte d'entrega del Premi Pere Prats de Medi Ambient als Escoltes de Menorca, celebrat el dissabte 23/11 i reunió del jurat celebrada el 9 de novembre.

Na Bresca, una abella: edició nou conte infantil de la col·lecció *Animalons de Menorca*. Esbós del conte, contacte amb la il·lustradora, seguiment, redacció del text del conte, i de les explicacions divulgatives, portada, recerca d'informació i entrevista amb un treballador del sector, contacte amb l'editorial, correcció i impressió. Acte públic de presentació (13/11) i distribució a llibreries.

8 sortides del tenderol: al Mercat de Sant Antoni, a Maó, durant tot el dia gràcies a 5 voluntàries. A la Festa del Llibre, a Maó, el dia 23/04 i durant 12 hores, gràcies a la col·laboració de 6 persones voluntàries. A la Fira de medi ambient organitzada per l'Ajuntament de Maó as Freginal durant tot el dissabte dia 8 gràcies a la col·laboració de 8 voluntàries. Al Mercat de Nit de Ferreries, 5 dies durant el mes de juliol i agost gràcies a la col·laboració de 2 voluntaris.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

Oferta Educativa 2018/2019: 163 activitats de l'oferta educativa a escolars (3300 participants de 20 centres educatius diferents) de 12 propostes educatives diferents (Animalets; Coneguem el nostre entorn; El repte de l'aigua a Menorca; L'aigua és vida, què en saps; En Taques, un calàpet; L'hospital d'animals; Les plantes de Menorca; Les plantes endèmiques; Anam d'excursió; Na Mordala, un cranc; Per no perdre l'energia i Visitam un lloc.

Oferta educativa curs 2019/2020: Elaboració del nou llibret d'oferta educativa pel nou curs. Maquetació, impressió i distribució per tots els centres educatius de l'illa. 22 activitats de l'oferta educativa a escolars (440 participants de 10 centres educatius diferents) de 5 propostes educatives diferents (El repte de l'aigua a Menorca; l'Hospital d'animals; Na Mordala, un cranc; en Taques, un calàpet i Les Plantes a Menorca). Coordinació de la agenda dels programes Amb bona lletra (Aj. de Maó), Obrint Portes (Aj. de Ciutadella) i Salut Jove (Consell Insular de Menorca) en relació amb l'oferta educativa proposada pel GOB a aquests programes.

2 Cursos de formació: inscripcions i inici dels curs sobre les Plantes de Menorca a la primavera i a la tardor, amb 15 i 18 persones apuntades, de 20 hores de durada cada un.

Materials educatius: millora dels materials didàctics de l'activitat Visitam un lloc: quadern i dinàmica lúdica. Elaboració de materials per a: una gimcana a Calescoves; dinamitzar els tallers en família del Centre de Recuperació; la nova activitat Coneguem la platja, protegim la mar. Disseny i elaboració continguts per a l'activitat Residueix, és hora d'arromangar-se. Renovació de l'activitat i els materials de L'aigua és vida, què en saps? Elaboració d'una disfressa i flors de tela i contacte compositor per a la cançó del contacontes Na Bresca, una abella.

Colònies ambientals d'estiu: planificació posada en marxa de l'activitat, reunió amb l'equip de monitors, visita a l'espai, gestió donació de 36 matalassos i transport fins a la finca, creació d'activitats, planificació de l'organigrama general, preparació de materials i de logística, desenvolupament de l'activitat (7 dies), tallers amb especialistes (Aus nocturnes, anellament, educació emocional envers la natura) i residents (consum responsable, medi marí, flora i fauna autòctones, música, energia i deixalles...). En total 40 al·lots i al·lotes d'entre 6 i 12 anys.

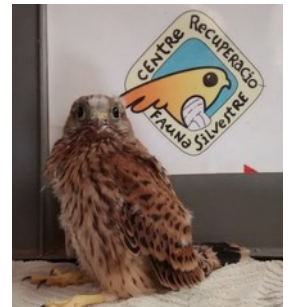

18 Activitats puntuals amb 1200 participants: 2 sessions al Banc d'Oportunitats organitzat pel Consell Escolar de Menorca (més 400 alumnes); 1 jornada de Patis Oberts organitzada per l'Ajuntament de Maó (més 30 alumnes); 1 excursió i gimcana ambiental a Calescoves amb el Molí de Baix de Sant Lluís (50 participants); 2 jornades de recollida de plàstics amb l'escola Tramuntana, a Son Bou i el macar de Binillautí (35 alumnes); 1 taula sobre Fauna silvestre a la Plaça dels Pins a Ciutadella; 1 contacontes *Na Mordala, un cranc* dins la iniciativa «Dimarts en Família, as Migjorn Gran; 8 activitats en família al Centre de Recuperació de Fauna silvestre durant els mesos de juliol i agost, amb un total de 445 visitants; a la jornada organitzada pel Fòrum ETS a Ferreries el mes d'octubre, amb la dinàmica «Tenc Talent» sobre consum responsable d'aliments; contacontes de Na Mordala, un cranc, dins el marc de la fira d'artesia de Ferreries, el passat octubre, i disseny-proposta de conjunt de rutes per l'interior de l'illa visitant punts estratègics de desenvolupament sostenible amb joves de 13 a 16 anys.

CENTRE DE RECUPERACIÓ DE FAUNA

Assistència fauna: S'han atès 1.324 animals, dels quals: 105 són rapinyaires; 113 exòtics, dels quals 85 tortugues americanes; 588 tortugues de terra de particulars que les tenien en captivitat i 103 tortugues decomissades. Destaquen 2 falcons, 9 soters, 8 milans, 12 òlibes, 31 xòrics, 41 mussols, 53 vinjoles, 10 baldrigues, 2 tortugues marines...

Manteniment/Voluntariat: més de 15 jornades de voluntariat per a ajudar en el manteniment amb la participació de 9-11 voluntaris (grup gran i grup júnior). Un total de 70 hores de voluntariat. Acció de voluntariat al Centre de Recuperació amb 5 alumnes de 3r d'ESO del Col·legi Salesians de Ciutadella: 3 jornades amb un total de 6 hores.

Grup voluntaris cria de pollets: revisió de voluntaris disponibles i dades bàsiques de contacte, gestió i adjudicació de pollets als voluntaris formats. S'han rebut 168 pollets.

Elaboració i presentació de la Memòria anual de 2018.

Altres: Jornada de feina i reunions de coordinació amb els tècnics del COFIB. Assistim a la reunió del projecte Terrasse a Palma. Escrit conjunt amb la SOM i SEO BirdLife adreçat a tots els ajuntaments de l'illa demanant mesures per protegir els ocells urbans.

2 Jornades de formació sobre «Maneig i Primers Auxilis de Fauna Silvestre Accidentada» als voluntaris del Centre, al Molí del Rei el 22/02, més 15 persones, i al Centre de Recuperació de Fauna Silvestre, 13 persones.

Finançament: nova web d'apadrinament del centre. 27 apadrinaments animals i 367 m² apadrinats, dels quals 20m² son de particulars i la resta públics.

Facebook del Centre de Recuperació, 1.525 seguidors i gestió per part del voluntariat.

4 Jornades d'alliberaments d'animals: 10 mussols al Toro amb la participació dels voluntaris de cries de polls; 2 xòrics amb en el marc de les colònies d'estiu, 1 soter a Mongofra Nou i 1 milà a Binissaida.

Jornada de portes obertes: el diumenge 2 de juny, amb l'assistència d'unes 200 persones. S'hi va inaugurar la nova exposició permanent.

Obertura al públic de les instal·lacions del centre de l'1 de juliol al 20 de setembre. En total 1.624 persones han visitat l'hospital d'animals.

ES VIVER

Atenció al públic i venda de plantes. Obert els divendres i dissabtes matí, han passat més de 1.000 persones. Increment d'un 55% de les vendes respecte a 2018, incloent vendes a San Crispín.

Voluntariat. Grup fix 4-6 persones.

Personal: dedicació de dues persones de l'oficina de Maó: la primera dedica 30 jornades per a realitzar tasques d'ajudant al Viver i la segona dedica 33 jornades a tasques d'ajudant de jardineria. Aprovació de dos projectes d'ajudant jardineria a través del programa SOIB/Dona.

Parc Rubió: Renovació de la contractació per a 2019. Execució de feines de poda i retirada de bosses de processonària i feines de manteniment habituals. Coordinació amb el personal del Parc i l'Ajuntament. Arranjament del sistema de reg. Nova cartelleria, revisió panells i la seva ubicació.

9 Tallers de formació al Viver sobre: cobertes enjardinades amb la participació de 30 persones (19/01); poda d'arbres fruiters amb la participació de 70 persones (16/02); sobre jardineria mediterrània, amb assistència de

20 persones al PN de s'Albufera des Grau (23/02); tractaments naturals a l'hort i al jardí (30/03) amb l'assistència de 22 persones; les llavors de l'hort (18/05) amb 25 participants; tractaments a l'hort en producció (29/06); com fer esqueixos de plantes (28/09); l'hort d'hivern (09/11), amb la participació mitjana d'una vintena de persones i com plantar i podar arbres de fruita (14/12) amb la participació de 45 persones.

Feines de manteniment i de jardineria: Manteniments habituals concertats a 8 jardins particulars. Acord amb un administrador de cases que ens dirigirà els seus clients.

Filtres verds: visites i elaboració de pressupostos. Visites amb tècnics de Naturalea i jornada formació. Reunió amb l'Aj. de Maó seguiment convocatòria d'ajuts per al foment del filtres verds. Execució de 2 filtres.

Instal·lacions pròpies del viver: feines habituals de manteniment i millorar de les instal·lació.

Facebook, compta amb 687 m'agrada.

Assistència a l'Assemblea de CBPAE a sa Granja (25/01).

Participació a la Fira d'Agricultura Ecològica celebrada el 27 de juliol as Freginal, a Maó.

CUSTÒDIA AGRÀRIA

25 acords signats i 2304ha en custòdia. Seguiment a les finques: Algendaret Nou, Biniai Nou, Binibèquer Nou, Biniguarda Nou i Vell, Binissaida des Barrancons, Binissaida Vell, Binitord, Capell de Ferro, Es Canaló i s'Aranjassa, Es Tudons, La Marcona, Llumena d'en Sebastià, Mongofra Nou, Parelleta, Sa Torrilla Nova, Santo Domingo, Son Tarí Nou, Talatí de Dalt, Torralbet i Turmaden d'es Capità. 3 acords signats durant el 2019 amb les finques Son Felip, Alfurinet, Sa Font Santa i Algaiarens, augmentant 925ha la superfície amb acord de custòdia. Reunions per explicar el projecte, possibles nous acords. Trobada anual de finques i voluntariat del programa de custòdia agrària (19/11).

Seminari d'Agricultura i Medi Ambient, amb 76 participants, celebrat a Maó i Es Mercadal (3 i 9/02).

Promoció de productes: tastets de productes i sorteig mensual d'un lot de productes de Custòdia Agrària entre els compradors de la botiga del GOB del Mercat del Claustre i del Molí del Rei, a Maó. Reunions amb productors i sector hotelier per crear sinergies en el consum de productes. Participació de finques amb acord de custòdia (Es Capell de Ferro, La Marcona, Es Tudons, Santo Domingo, Binitord, Son Tarí Nou) a la Fira Arrels i a la XV Fira de Productes Agraris Ecològics de Menorca (Es Capell de Ferro, La Marcona, Es Tudons i Santo Domingo). Compra de 15.000 bosses de cartró amb el nou logo. Tastet de productes de custòdia a la Trobada de Finques 2019, al lliurement del Premi Pere Prats (23/11) i a l'Assemblea Anual de socis de l'entitat (19/12), celebrats al Molí del Rei. Participació al festival «Sopes del món» amb l'elaboració d'un brou amb ingredients de custòdia: «Glopet de paisatge» (14/12).

5 Jornades de voluntariat: a la Marcona (17/02) per a desbrossar un boscarró i destapar una síquia, amb 15 participants; a Binissaida Vell (17/03) per a plantar figueres, fer tancats amb pedres i instal·lar reg, amb 18 participants; a Turmadèn des Capità (19/05) per emblancar una era i un aljub, amb 11 participants; recuperació d'un prat de pastura natural (Hàbitat d'Interès Comunitari 6220) a la finca de Son Tarí Nou (13/10) amb la participació de 12 persones. Prova pilot per retenir l'aigua i millorar la fertilitat de la terra a la finca de La Marcona (15/12) amb la participació de 20 persones. Adquisició de material per a les activitats de voluntariat (motoserres, guants antitall, perneres, compressor per neteja d'eines).

Bioindicadors: formació pel seguiment de bioindicadors: 8 sessions de formació per al seguiment de bioindicadors (tres sessió teòrica de 2 hores al molí, cinc sessions pràctiques de 3 hores cadascuna enfocades a les plantes i a les papallones). Seguiment del 10/05 al 26/05 i del 19/10 al 03/11 a totes les

finques amb acord custòdia (plantes, papallones i excrements de vaca) amb la col·laboració de 12 i 19 voluntaris seguiment de bioindicadors a totes les finques amb acord custòdia (plantes, papallones i excrements de vaca).

Seguiment de les caixes de biodiversitat: Biniguarda, Llumena den Sebastià, Algendaret Nou i Sant Domingo.

Inventari de valors naturals a les finques agràries en custòdia: Son Tarí Nou, Santo Domingo, Binissaida Vell i Binissaida des Barrancons.

34 Actuacions directes a finques: instal·lació d'una barrera d'ullastre a Algendaret Nou; triturat de branques a La Marcona; instal·lació de barreres pel desenvolupament el mètode de redileo a Son Tarí i instal·lació de pastors elèctrics a Binissaida Vell i seguiment del mètode pel maneig holístic del pasturatge regeneratiu a través d'una enquesta de satisfacció, una anàlisi de la profunditat del sòl i una mesura del farratge; instal·lació de comptadors d'aigua a Algendaret Nou, Parelleta, Llumena den Sebastià i Capell de Ferro; instal·lació de gàbies per controlar les poblacions de plagues com moixos i rates a Talatí de Dalt i Llumena den Sebastià; reparació de canalitzacions i incorporació de rampes al safareig a S'Aranjassa; recuperació d'aljubs a Biniguarda i Capell de Ferro i incorporació de barreres d'ullastre als colls dels aljubs respectius; recollida d'una cuba de trastos a Mongofra Nou i a Son Tarí Nou i una de poda a La Marcona; 22 analítiques de terra a les finques del programa; instal·lació de canals per la recollida d'aigües pluvials a Torralbet i creació d'un punt d'abeurament a partir de condensació d'aigua atmosfèrica mitjançant la instal·lació d'una bassa, un deshumidificador i una placa solar a Talatí de Dalt. Lliurament de dos qüestionaris: «evolució econòmica» a totes les finques amb acord de custòdia i per a «identificar les necessitats» de cara a futurs projectes.

Finançament: aprovació dels ajuts del Govern Balear per al projecte de recerca sobre tècniques regeneratives per a millorar la fertilitat del sòl; de Make Europe Sustainable for All per a organitzar esdeveniments d'educació ambiental, art al camp i formació per a pagesos; de Menorca Preservation Fund per a cofinançar les actuacions en matèria d'aigua a les finques; de l'Ajuntament de Ciutadella per realitzar un voluntariat a la finca Son Tarí Nou; del departament de Caça del Cime per la creació d'un punt d'abeurament a partir de condensació d'aigua atmosfèrica a la finca de Talatí de Dalt.

Difusió del projecte i treball en Xarxa: reunió (24/01) de la Comissió Assessora Ambiental per l'avaluació de la primera tanda de seguiment de bioindicadors. Publicació (15/02) del vídeo sobre les Jornades Estats de Custòdia del Territori amb un vídeo específic sobre el GOB Menorca. Participació (05-06/03) Taller i acte de presentació de la Coalición PorOtraPAC (esdeveniment públic al Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient i vídeo a les xarxes). Reunió (02/04) de la Comissió Assessora de Comunicació. Presentació (09/04) del programa de custòdia agrària a l'alumnat d'un Màster dirigit per Rafael Mata. Trobada (7-8/04) de les iniciatives recolzades per la Fundació Mava a Menorca. Jornada (26/04) de Custòdia Urbana a Palma. Jornada de formació (15/05) per a tècnics de l'administració en custòdia del territori. Reunions (27-28/03) del Foro de Custòdia i la Plataforma de Custòdia de Fundación Biodiversidad a Madrid. Assemblea ICTIB (16/04) a Palma. Presentació del programa de custòdia agrària a la Fira de Medi Ambient de Maó (8/06). Inauguració de l'Àgora de la Sostenibilitat per tal de difondre el programa de Custòdia Agrària i la relació amb el Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Nou logo de Custòdia Agrària. Inauguració (16/09) de l'exposició dels ODS a la seu del GOB (Molí del Rei). Notícies vespre a IB3 (19/11) sobre el seguiment de bioindicadors. Programa a Cadena Ser sobre el seguiment de bioindicadors. Programes a Onda Cero sobre el voluntariat agrari. Assistència a la trobada de MAVA al Marroc (06-10/10). Participació en la IV Mostra d'Entitats de Menorca (26/10). Reunió amb la Directora Gral. de Sobirania Alimentària per presentar-li el projecte de custòdia (23/10). Reunió de la Comissió d'incidència política (25/11). Presentació del programa de custòdia agrària en el marc de la trobada per a la declaració de Menorca com a regió europea de gastronomia (25/11) i en el marc de la Jornada sobre Salines celebrada a Cadis i organitzada pe Mava (28-30/11). Reunions amb personal tècnic del Govern en representació de la ICTIB (04/12). Participació a la taula rodona «La lluita contra el canvi climàtic des de la Custòdia del Territori» organitzada pel Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio, en el marc de la COP25 a Madrid (11/12).

MEDI MARÍ

Vigilància efectiva en la pesca: consulta d'expedients sancionadors de pesca del darrer any. Reunió amb el SEPRONA i el nou capità de la Guàrdia Civil per coordinar actuacions de vigilància (22/05).

Ordenació racional de les instal·lacions nàutiques: assistència a la presentació del nou Pla General de Ports de les Illes Balears. Elaboració document suggerint accions, del PIC del 2011, per incloure al PTI del 2018. Elaboració resum del nou Pla General de Ports IB amb les dades que afecten l'illa de Menorca i presentació de propostes. Al·legacions en matèria de medi marí amb referència al nou Pla Territorial Insular de Menorca. Elaboració document amb els principals canvis entre el document inicial del "Nou Pla de Ports IB" presentat al novembre 2018 i el document de sol·licitud d'inici de tramitació ambiental presentat l'abril 2019.

Conservació de les praderies marines: reunió amb el Dir. Gral. de Ports, per tractar les propostes d'actuacions a favor de les praderies de fanerògames. Reunió amb el Gerent de SITIBSA per estudiar la viabilitat que incorporin una capa de SIG que pugui ser emprada en mapes per a APPs, plataformes nàutiques, etc. Reunió conjunta amb els directors generals de Ports i de Biodiversitat, per a coordinar les actuacions entre les dues conselleries i amb el Conseller de Medi Ambient per fer un seguiment de les propostes i posterior actualització del document de mesures proposades per usar íntegrament els 200.000 € compromesos per ports.

Educació Marina: 3 xerrades sobre la problemàtica dels plàstics als alumnes de 1^r d'ESO de l'IES Joan Ramis i Ramis. Elaboració d'un taller d'educació ambiental de la mar. Organització de conferència a Maó sobre la nova Llei de Residus. S'està treballant en una presentació: què és la Posidònia Oceania, i per què és tan important per als ecosistemes marins, les dinàmiques litorals i el canvi climàtic. Xerrada sobre la línia de medi marí del GOB Menorca en el marc de l'exposició interactiva "Coneixent la bellesa, riquesa i importància de les Àrees Marines Protegides de les Balears".

Problemàtica dels residus a la mar: Difusió de la campanya a la ràdio i premsa local. Visita a 11 fruiteries de Maó i repartiment de 4500 bosses entre 9 fruiteries. Juntament amb l'Ajuntament de Maó, es va organitzar una conferència sobre l'aigua embotellada i els residus plàstics que genera. S'ha organitzat un cicle de projeccions del documental "OUT OF PLASTIC" seguit d'un espai de reflexió on es donaven consells per reduir la generació de residus plàstics a nivell domèstic. Les projeccions es van fer al bar El Mirador i El Romero de Maó i a la sala d'actes de Sa Sínia Art Hub as Castell. Contactes amb Marilles i amb National Geographic per demanar permisos per projectar alguns dels seus documentals. Recerca de documentals en curts que tractin la problemàtica dels plàstics. Nou lot de 30.000 bosses de paper amb el lema «La bossa i la vida, per una mar sense plàstic». Contactes amb 42 fruiteries/comerços de tota l'illa per explicar la campanya. Repartiment de 14500 bosses a 27 comerços des Castell, Sant Lluís, Maó, Alaior, Es Mercadal, Fornells, Ferreries i Ciutadella. Entrega d'11 reconeixements a comerços que ja han fet el canvi i no tenen bosses de plàstic per fruita i verdura. Demanam a d'altres comerços que ens avisin si decideixen fer el canvi. Elaboració d'un llistat de fruiteries sense plàstic per fer-ne difusió.

Vaixelles de festes: Contacte amb més de 60 entitats perquè se sumin a la campanya contra les vaixelles de plàstic d'un sol ús i hem signat 44 convenis amb 9000 vaixelles repartides. Difusió de cada conveni signat a través de les xarxes socials. Seguim amb la tasca de contactar entitats i fer que se sumin a la campanya contra les vaixelles de plàstic d'un sol ús. Comanda de 7000 vaixelles per a repartir entre escoles públiques. Contacte via correu electrònic amb tots els centres escolars de primària de Menorca i reunió amb 29 centres per explicar la campanya. 19 centres escolars s'adhereixen al compromís.

Futur de la línia de Medi Marí: elaboració document amb les actuacions que es podrien dur a terme en matèria de medi marí per al 2019-2020 i presentació a diferents fundacions i entitats.

Programa adopció zones de litoral. Recerca d'informació sobre programes d'adopció de platges i elaboració de documents (Guia del programa d'adopció de trams de litoral, fitxes d'informació, fitxes d'actuació, làmines d'identificació, protocols...) agafant com a base els programes d'adopció de trams fluvials i demanant consell a experts. S'han fet reunions amb l'OBSAM, amb l'Estació Jaume Ferrer i amb Medi Ambient del Consell Insular.

Abocaments al mar per part de depuradores. Analitzada la informació de la qual es disposava, es va decidir fer el seguiment de les dues depuradores que tracten un major cabal (superior al cabal dimensionat durant els mesos d'estiu) i que tenen emissaris submarins, l'EDAR de Ciutadella Sud i la de Mao-Es Castell. Es van analitzar els resultats de les analítiques de l'aigua d'entrada i sortida realitzades en els últims 10 anys d'aquestes dues EDARs, els emissaris de les quals aboquen just al costat de zones sensibles, però no dintre. Després d'analitzar les normatives vigents en matèria d'abocaments d'aigües, ens hem trobat que els límits permesos per abocaments al mar en zones "normals" són molt alts i per això cap de les dues plantes sobrepassa els màxims legals. Per aquest motiu s'ha decidit fer el seguiment de dues EDARs, Ferreries i Alaïor, que aboquen a torrents que sí desemboquen a zones sensibles segons el Decret 49/ 2003.

CAMPANYES I PROJECTES

Excursions Som Talaiòtics

Reunió amb responsables del Consell Insular per definir el nou programa, posada en marxa i presentació pública del programa d'excursions Som Talaiòtics.

10 excursions i 750 participants: Diumenge 13/01, a Son Catlar amb més de 100 persones. Diumenge 03/02, als jaciments de Binicalsitx, Binimassó i Calafí, Maó amb 102 participants. Diumenge 03/03, al Galliner de Madona amb 120 participants. Diumenge 07/04 a jaciment de Binipati amb 65 persones. Diumenge 05/05, a Torelló amb 38 participants. Dissabte 01/06, al jaciment de Son Mercer de Baix amb 50 participants. Diumenge 22/09 a Caparrot de Forma Nou, Maó amb 70 persones. Diumenge 06/10, a Calescoves amb 55 participants. Diumenge 03/11, a Cala Morell amb 60 participants. Diumenge 01/12 a sa Cudia Cremada amb 90 participants.

GRUP DE BOTÀNICA

5 reunions del grup.

2 excursions públiques per anar a veure plantes (25/02) amb la participació de 20 persones i el 20/10 per l'entorn de cala Pudent amb 30 participants.

5 jornades de feina dins la campanya d'inventaris ambientals de les finques en custòdia

FÒRUM ETS MENORCA

Participació a 8 reunions de Junta i 1 Assemblea.

Participació a la trobada celebrada a l'edifici de Calàbria i a les jornades a la fresca de compra pública.

Participam a la Mostra d'Entitats celebrada a Ferreries el 26 d'octubre.

QUEDA MOLT PER FER

COMPTAM AMB TU

FES-TE SOCI

www.gobmenorca.com

El GOB promou la defensa dels valors ambientals i l'equilibri entre les activitats humanes i la conservació de la naturalesa.